

Tuberkuloza u mojoj okolini - šta znaèi to?

ZDRAVSTVENI URED U BREMENU

Tuberkuloza u mojoj okolini - šta znaci to ?

Ova brošura je namijenjena onim građankama i građanima koji su od zdravstvenog ureda dobili poziv da učestvuju u tkz. pretragu okoline.

Tuberkuliza je jedno oboljenje koje se mora prijaviti. Ako zdravstveni ured sazna za jednu aktivnu tuberkulozu, onda će se pristupiti utvrđivanju terapije za oboljele i poduzet će se neophodne mjere za suzbijanje tuberkuloze.

U tim mjerama spada otkrivanje izvora infekcije oboljelih i sprječavanje daljnjeg širenja tuberkuloze. Ako je neko obolio od tuberkuloze ili je sumnjiv da je obolio, ili ako je neki umrli bio bolestan ili sumnjiv da je bio obolio, zdravstveni ured je obavezan sprovesti neophodnu istragu. Doznate kontakt osobe bit će od strane zdravstvenog ureda pozvane na pretragu okoline. Ovom pozivu na pretragu se mora odazvati. Pretraga u zdravstvenom uredu je besplatna. Na zahtjevu je moguće odobrenje nadoknade putnih troškova.

Prije nego vam želimo objasniti zašto i sa kojim ciljem vas je zdravstveni ured pozvao na pretragu okoline, želimo vam u kratkim crtama predočiti infektivno oboljenje tuberkuloze.

Šta je tuberkuloza ?

Tuberkuloza je jedno infektivno oboljenje. Uzročnik tuberkuloze, ranije poznat kao „Sušica“ ili „Moljac“, je tuberkulozna bakterija. Otkrio ju je 1882 god. Robert Koch i proglašena je uzročnikom tuberkuloze.

Tuberkulozne bakterije se mogu prenositi sa čovjeka na čovjeka. Čovjek obolio od otvorene tuberkuloze može putem govora, kašlja, kihanja sa izdisanjem sitih kapljica ostaviti tuberkulozne bakterije u njegovoj okolini.

*dr. Robert Koch
je 1882 god.
otkrio tuberkulozne
bakterije*

Oboljenje je značajno prelazno, i čovjek to naziva infektivno. Ljudi koji se nalaze u jednoj blizoj okolini nekog akutno oboljelog, mogu se zaraziti, tj. inficirati. Infekcija tuberkuloznim bakterijama ne znači uvijek i oboljenje. U Njemačkoj obolijeva od tuberkuloze samo oko 10% inficiranih. Preostalih 90% posjeduje dovoljno odbrambenu snagu i postali su manje ili više imuni na jednu kasniju ponovnu infekciju. Ako je broj tuberkuloznih bakterija mnogobrojan ili su tjelesne odbrambene snage iz bilo kojih razloga preslabe, onda može doći do oboljenja. Najčešće je kao i dosada tuberkuloza pluća.

Kod tuberkuloze pluća, u plućima se ne stvaraju u početku upaljive kvržice koje su na rentgenskom snimku primjetne. Ako se tada ne primijeni terapija, onda će proces upaljivanja napredovati.

Na kraju može nastati jedna „otvorena“ tuberkuloza pluća. To znači, da bakterije dospijevaju vani i može nastati opasnost zaraze za ostale ljude ako ovi dodju stim u kontakt.

Ako se tuberkuloza pluća ne zalijeći potpuno, a izgleda kao da ste bolest prebrodili, onda se preostali dio tuberkuloznih bakterija ugnijezdi negdje u plućnom tkivu, to znači da tuberkuloza ustvari nije izliječena. Ovakve bakterije mogu biti aktivne još godinama poslije i mogu se razmnožavati. Putem krvnih sudova mogu dospjeti i u druge tjelesne organe i tamo ponovno raspirit proces stvaranja tuberkuloze. Tako može da dodje do tuberkuloze kostiju, bubrega, crijeva ili do tuberkuloze kože na mozgu. Ovaj proces stvaranja tuberkuloze izvan pluća se naziva extrapulmonalna (van pluća) tuberkuloza.

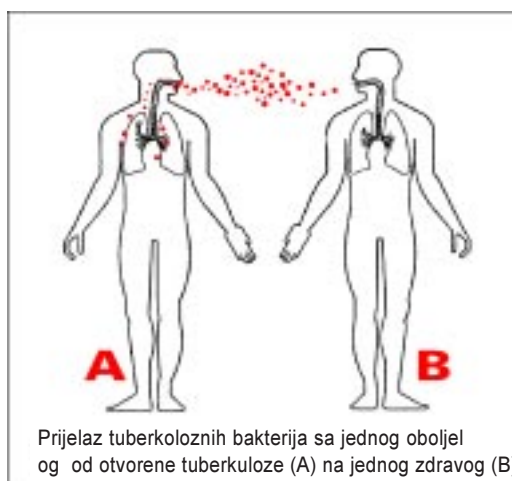
Kako se prepoznaje tuberkuloza ?

U početnom stadijumu tuberkuloza često ne čini posebno primjetne i karakteristične tegobe. Tako mogu nastupiti npr.: Kašalj ili kašljanje, umor, znojenje noću, laka temperatura, gubljenje apetita, gubljenje zraka, gubljenje težine. Ovi simptomi mogu, ali ne moraju nastupiti. Zbog ovako malog broja simptomi posebno je važno, da se izvrši pretraga na moguću oboljenje od tuberkuloze kod ljudi koji žive ili rade, odnosno koji su živjeli ili radili u blizini onih ljudi koji su oboljeli od otvorene tuberkuloze, iako se oni potpuno zdravo osjećaju.

Ko se smatra kontakt osobom ?

- U jednom zajedničkom smještaju ili porodici, bližnjim kontakt osobama se smatraju sve osobe koje žive u zajedničkom stanu.
- U poduzeću pod bližnjim kontakt osobama spadaju osobe, na istom ili susjednom radnom mjestu ili čestim bližnjim kontaktima npr. u kantini. Umanjeni kontakt imaju zapošljeni u istoj tvorničkoj hali ali ne na istom radnom mjestu ili kratkotrajnom kontaktu kod promjene smjene.
- Nadalje, pod prisnim kontaktom spada često druženje u slobodnom vremenu, na sportu ili u jednom zajedničkom smještaju.
- Ako je oboljeli učitelj ili uzgajivač, odnosno učenik ili učenica, onda će se izvršiti pretraga u školama, zajedničkim smještajima, odmaralištima ili sličnim dječijim ustanovama. Svi učenici i svi pedagozi se onda smatraju kontakt osobama.

Koliki je rizik infekcije za kontakt osobe ?

Vjerovatnoća infekcije jedne kontakt osobe zavisi od:

- Intenziteta kontakta, tj. češći ili bliži kontakt u porodici ili kontakt ponekad u komšiluku.
- Količine izlučenja bakterija kod oboljelih, to znači, koliko će se bakterija prenijeti u okolinu prilikom govora, kašlja itd.
- Dužine ekspozicije, to znači, koliko dugo je postojao kontakt sa oboljelim.
- Ponašanja oboljelog („disciplina kašljanja“).
- Osjetljivosti kontakt osobe, to znači, koliko je ona bila osjetljiva prema infekciji u vrijeme kontakta.
- Životnih okolnosti kontakt osobe, to znači, koliko su dobre i zdrave npr. stambena situacija i uslovi ishrane.

Količina pretrage okoline, dužina trajanja i razmak nadgledanja, zavise od uslova pojedinih slučajeva. Zavisno od intenziteta kontakta, kontrolni pregledi se vrše u razmacima od više nedjelja ili mjeseci najmanje 2 do 5 puta. O tome se u pojedinačnim slučajevima razgovara sa dotičnim.

Šta se događa kod pregleda ?

Izvedba tuberkulin testa. (Tine - test)

Tuberkulin test je jedan test kože, kod kog se može ustanoviti dali kod neke osobe postoji infekcija tuberkuloznim bakterijama. Tuberkulin se unosi u kožu putem jednog pečata. Ako se dotični inficirao sa tuberkuloznim bakterijama, test će biti pozitivan.

Na mjestu izvršenog testa stvorit æe se jedan opipljiv èvor. Oèitavanje testa se vrši najranije 72 sata, odnosno najkasnije 1 nedjelju nakon sprovedenog testa. Jedan pozitivan tuberkulin test ne znaèi da je dotièni obolio od tuberkuloze, veæ jedan pozitivan test govori samo da je infekcija tuberkuloznim bakterijama postojala nekad u životu. To može da bude i nekoliko godina unazad.

Tine-test-peèat

Tine-test-peèat se utiskava na donji unutrašnji dio ruke

Oèitavanje reakcije nakon najranije 72 sata, najkasnije nakon jedne nedjelje.

Ako je tuberkulin test pozitivan, onda se vrši rentgenski pregled pluæa.

Rentgensko ispitivanje grudnog koša (Thorax).

Rentgenska dijagnoza zauzima i dalje pouzdan stav kod prepoznavanja i donošenja suda o tuberkulozi. Na rentgenskom snimku su kod tuberkuloze pluća u puno slučajeva prepoznatljive promjene. Zbog toga je ona i važan kamen temeljac za uspostavljanje dijagnoze tuberkuloze pluća.

Laboratorijske pretrage

Ako je na rentgenskom snimku pluća ustanovljena neka upadljivost, onda se vrše daljnje laboratorijske pretrage. Ustanovljavanje tuberkuloznih bakterija u ispljuvku (izbljuvak) potvrđuje dijagnozu jedne otvorene tuberkuloze pluća. Terapija se odmah poduzima.

Cilj svih mjera suzbijanja infekcije jeste prekidanje lanca infekcije. Najvažniji preduslov za to je blagovremena dijagnoza, najvažnija mjera je poduzimanje djelotvorne terapije. Tuberkuloza je bolest koja se da dobro liječiti, i izlječiva je bolest.

Ako imate još pitanja, rado nas možete nazvati.

Zdravstveni ured u Bremenu

Gesundheitsamt Bremen
Tuberkuloseberatung
Telefon: 361 - 15131